

„Mūsų Pastogės“ redaktorė Dalia Doniela: „Ateitį kuria mūsų jaunimas“

Šiandien, gruodžio 17 d., į Australijos lietuvių pašto dėžutes įkrito paskutinis „Mūsų Pastogės“ numeris. Dalinamės kalba, kurią redaktorė Dalia Doniela pasakė atsisveikinimo vakare lapkričio 29 d. Ji simbolizuoja ilgą ir reikšmingą savaitraščio gyvavimo kelią - nuo pirmųjų numerių iki šios paskutinės laidos, žyminčios ištikimo lietuviško žodžio sklaidos ir bendruomenės ryšio pabaigą.

Dalia Doniela, „Mūsų Pastogės“ redaktorė

Šiomet Australijos Lietuvių Bendruomenė šauniai šventė savo 75-erių metų jubiliejų. „Mūsų Pastogė“ tokį patį jubiliejų atšventė prieš dvejus metus. Tai primena, kokia svarbi emigrantams svetimame krašte buvo lietuviybės švyturio svarba - ir tai jau istorijos faktas.

Lietuviškoji imigracija į Australiją prasidėjo 1947 m. pabaigoje ir tęsėsi apie trejus metus. Atlikę privalomą dvejų metų darbo sutartį, dauguma lietuvių apsigyveno didžiuosiuose Australijos miestuose. Atsirado galimybė atgaivinti pažintis, susitikimai vedė link būriavimosi - kūrėsi draugijos, tautinių šokių grupės, chorai, skautai, sporto klubai ir kt.

MŪSŲ PASTOGĖ

Kaina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved 100002841 Kaina - Price \$4.00 2025.12.17 Nr. 47 - 48 (4045 - 4046)

Linksmų ir malonių Kalėdų švenčių, giedrios nuotaikos mūsų savaitraščio skaitytojams ir visiems mieloms tautiečiams plačiame pasaulyje linki "Mūsų Pastogė" Redaktorė ir Administracija. Tegu kiekvienu Naujųjų 2026-ųjų Metų diena Jums būsna laiminga, prasminga ir kūrybinga.

"Mūsų Pastogė" atsisveikina su skaitytojais ir verčia paskutinį puslapį

Šių metų lapkričio 29 dieną Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos Valdytų surengė šilkinę Atsisveikinimo su "Mūsų Pastogė" vakarinę, kurioje dalyvavo Spaudos Sąjungos nariai, "M.P." darbuotojai, rėmėjai, kvietiniai svečiai ir skaitytojai. Apie tai – kitoje "M.P." puslapyje. Nuotraukos – L.B. Spaudos Sąjungos Valdytos nariai, "M.P." redaktorių, dalis rėmėjų ir kvietinių svečių.

Sudiev, "Pastogė", sudiev...

Romas Cibas,
Lietuvių Bendruomenės
Spaudos Sąjungos
Pirmininkas 2013-2024

Ar iš tikrųjų užsidaro „Mūsų Pastogė“? Ar šis gali būti „Pastogės“ paskutinis numeris? Širdis sako – neįmanoma. Prota sako – iš tikrųjų taip yra. „Pastogė“ daugiau nematysim.

Atsimenu, kai pirmą kartą išgirdau „Mūsų Pastogės“ vardą. Tai buvo 1949 metais, birželio mėnesio 22 d., kai mūsų laivas „Amas Nėra“ įplaukė į Sydnėjus uostą, atgabėjęs dipukus iš submergusios Europos. Pasitiko keli lietuviai, vadovaujami Antano Baužės. Jie sukvietė visus laive išvengtus lietuvius susitikimui. Visi lietuviai ten ir sulikė. Mian buvo tik 8 metai, pavilkau žaislų su draugais.

Mano tėvai ten mijo ir vėliau man pasakė: „Čia susirinko lietuviai, kurie Australijoje gyveno jau prieš II Pasaulinio karo. Jie buvo sukūrę Australijos Lietuvių Draugiją“.

Ir ta Draugija, kai sužinojo, kad Australijos vyriausybė

Australijoje, suprato, kad šie nabaigėliai atvyks be anglių kalbos ir nežinos ne tik kaip kepalą duonos nusipirkti. Kitais žodžiais – jie tam tikslui atėjo pasaksti, kad mes nebijotume. Australija yra draugiška šalis ir kad Draugija anturė išleisti mūsų labai savitini laikraštuką, kurį jie pavadino „Mūsų Pastogė“.

Laikraštuke jie lietuvių kalba išsiskaitė, kokio šalis Australija, kas čia gyvena, kas apsisotė, ką veikiam ir pan. Tuo laikraštukas bus simpatizojamas po visą Australiją. Jis mus informavo lietuviškai, nes mes angliskai nesimokėjom, kas daravo Australijoje ir bendrai pasaulyje. Jis mus buvo be galo brangus ir laukiamas, informuojantis ir jungiantis išbučiavusius po visą Australiją lietuvius, taip teli nuo tėvų.

Kadangi mano bendruomenė ir aš neturijom galimybių išmokyti lietuviškai rašyti, mes karv metu nebuvo jokių mokyklų, o ir Australijoje tuo metu dar nebuvo jokių savivalgių lietuvių kalbos mokyklėlių. „Mūsų Pastogė“ suteikė man galimybes pramokėti rašyti lietuviškai. Be galo liksiu dėkingas ir dėkingas „Mūsų Pastogės“ redaktoriams Julijai Veteikiūnei ir Vincui Kazokui už mano lietuvių kalbos išaiškinimus, kai buvau „Studentų Žodžio“ skyriaus redaktorius.

Laikantis „Mūsų Pastogės“ tapo Australijos lietuvių gyvenimo veidrodėlis. „Pastogės“ puslapyje bus galima

perskaityti įvairius nekretoles, žmoniškas pasiskimus, organizacijų skelbimus ir pranešimus, Australijos Lietuvių Dienų šventes, Krašto Tarybos sesijas, sporto žinias, skautų stovyklas, dainų šventes, studentų suvažiavimus ir t.t.

„Mūsų Pastogė“ ne tik atspindėjo pokarinių lietuvių gyvenimą Australijoje, bet ir jaudinėjį, simpatizojamą visus atpausindus numerius, nuo pat pirmojo, į Australijos ir Lietuvos nacionalines bibliotekas.

Tokiai „Mūsų Pastogė“ įamžinamos Australijos lietuvių gyvenimo, lietuviškos kultūros ir lietuviško žodžio užtikrinama neįkainojamą istorinę galimybę atieiti.

Šis istorinis palikimas nebuvo susiklostęs be milžiniškos pagalbos iš mecenatų, kaip pvz. Sandarų galimybę ir iš AL Fondo bei Bendruomenės pusėsventusių savanorių – tikrųjų „Pastogės“ herojų.

Kai mane priėmė į Sąjungos Valdytą, tai buvo privilegija ir malonė dirbti su tokiu pusšimtmečio komanda. Neįdildoma įspūdi paliko redaktorė Dalia Domiči. Pirmai, kai sveikatos smektimis turėjau atsisotydinti iš parčių, buvom be galo laimingi, kai pirmiausia įkvėpimą atsakingai perimti kompetentinga dr. Linda Popenbagen.

Nars viskas turi pradžią ir pabaigą, kažkaip nenori tikėti, kad atėjo laikas atsiveikinti su „Mūsų Pastogė“.

Mielai „Pastogė“, brangi „Pastogė“, SUDIEV! ✨

Paskutinio savaitraščio „Mūsų Pastogė“ numero viršelįs

Tokioje aplinkoje gimė ir „Mūsų Pastogė“. Dėka Sydnėjaus senbuvio Antano Baužės paramos, savaitraštis tapo spausdintu leidiniu. Vėliau, veikiant Australijos Lietuvių Bendruomenės sparnu, jis tapo centriniu žinių šaltiniu, nešančiu svarbią informaciją ir palaikančiu ryšį tarp lietuvių Australijoje ir Lietuvos. Iki pat šių metų pabaigos „Mūsų Pastogė“ reguliariai pasiekdavo prenumeratorių, ypač džiugindama tuos, kuriems lietuviškas spausdintas žodis

buvo artimesnis nei plačiai paplitęs tekstas anglų kalba.

Šiandien atsisveikiname su „Mūsų Pastogė“. Žinia liūdna, bet kartu ir džiugi: savaitraštis išsilaikė net 77 metus, išlaikė gyvą ryšį tarp lietuvių bendruomenės ir paliko svarų indėlį tautiškumo puoselėjime. Jis buvo skirtas savųjų bendruomenei ir savo misiją įvykdė – liko svarbus lietuviškos dvasios simbolis Australijoje.

„Mūsų pastogės“ atsisveikinimo vakaras | LR ambasados Australijoje archyvo nuotr.

Nuoširdžiai dėkoju LB Spaudos Sąjungos Valdybai, ypač buvusiam pirmininkui Romui Cibui ir esamai pirmininkei dr. Liudai Popenhagen už supratimą ir paramą redakcinio darbo metu. Dėkinga Maritsai Cibienei, Petruui Vegiui, Povilui Janavičiui, Sauliui Stepuliui ir visiems kitiems už paramą bei bendradarbiavimą. Malonu buvo dirbti su ilgamete ekspeditore Aida Abromas.

Širdinga padėka ir visiems savanoriams, apžvalgininkams, korespondentams bei fotografams – nors pavardžių negalime išvardinti visas, verta paminėti tuos, kurie savo darbais prisidėjo prie „Mūsų Pastogės“ gyvavimo: Vytautas Patasius, dr. Vytautas Doniela, Vytenis Šliogeris, Antanas Laukaitis, Anskis Reisgys, Kęstutis Protas, dr. Danius Kairaitis, Alis Migus, Teodoras Rotcas, Petras Viržintas, Jurgita Bieri, Jadvyga Dambrauskienė. Tai buvo veiklūs ir šviesūs lietuvių bendruomenės nariai, dažnai aktyvūs ir kitose organizacijose.

Redaktorė Dalia Doniela, LR ambasadorius Australijoje Darius Degutis, LB spaudos sąjungos valdybos pirmininkas Romas Cibas, MP ekspeditorė Aida Abromas per Vasario 16 minejimą | D. Donielos archyvo nuotr.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie skaitė, prenumeravo ir rėmė „Mūsų Pastogę“. Per visus karus, okupacijas ir tremtis lietuvių tauta išlaikė stiprią dvasią, kalbą ir kultūrą. Šiandien mums kyla klausimas: ar esame verti tų, kurie kovojo per sunkiausius Lietuvos istorijos metus? Ar mūsų kalba nenutils?

Atsakymas aiškus – ateitį kuria mūsų jaunimas. Tik nuo jo priklausys, kokia ji bus. Tikėkimės, kad jaunimas perims perduodamą estafetę ir šiame sparčiai besikeičiančiame, modernių technologijų pasaulyje pratęs pagrindinį tikslą – išlaikyti lietuvių kalbą, kultūrą ir tradicijas šiame svetingame, tolimame žemyne – Australijoje.

Daugiau apie savaitraščio uždarymą skaitykite [šiame Pasauliolietuvis.lt straipsnyje](http://siame.pasauliolietuvis.lt/straipsnyje).